

Yayımlayan Kuruluş: European Commission

Yayın Yılı: 2023

Anahtar Sözcükler: Erken çocukluk eğitimi ve bakımı, eğitime erişim, eğitim kadrosu, eğitim programları

Özet

Bu rapor, 2022-2023 eğitim öğretim yılında toplanan veriler ışığında, Avrupa Birliği üye devletleri, Türkiye ve 8 ülkenin erken çocukluk eğitimi ve bakımı sistemlerini incelemektedir. Rapor, erişim, eğitim kadrosu ve eğitim programları olmak üzere üç ana alana odaklanmaktadır. Erişim konusunda, bazı ülkeler çocuğun eğitime katılmasını yasal bir hak olarak sunarken diğerleri katılımı zorunlu kılmaktadır. Katılımcı ülkeler arasında çocuğa yasal hak olarak erişim garantisi vermeyen ülkeler arasında Türkiye ve 3 ülke yer almaktadır. Türkiye'nin de içinde yer aldığı toplamda 9 ülkede, ebeveynler bu yıllardaki eğitim masraflarına katkıda bulunmaktadır. Bu sebeple sunulan eğitim ücretsiz değildir. Eğitim kadrosu, göreve

başlamadan önceki toplam eğitim yılı ve hizmet içi eğitimlere göre belirlenir. Türkiye ve diğer 11 ülkede üç yaş ve üzeri çocukların eğitimi için lisans eğitimi gereklidir. 21 ülkede, bu çocukların öğretmenlerine zorunlu hizmet içi eğitimin yıllık toplam süresi açıkça belirtilmiştir. Türkiye ve diğer 11 ülkede, bu çocuklarla çalışan öğretmenler için hizmet içi eğitim zorunludur ancak toplam eğitim süresi belirtilmemiştir. Politika yapıcılar farklı yapılarda eğitim programları sunarak eğitimin içeriğini etkilerler. Ancak ülkeye göre içerikler değişiklik göstermektedir. Örneğin bazıları standart bir öğretim programı sunarken diğerleri gelişimsel ve öğrenme kazanımlarının olduğu yönetmelikler yayımlamaktadır. Türkiye ve 6 ülke, üç yaşın altındaki çocukların eğitimleri için farklı bir eğitim programı sunmaktadır.

Öneriler

Bu rapor kapsamında öneriler sunulmamakla birlikte araştırma bulgularına dayanılarak rapordan;

- Doğumdan itibaren her çocuğun erken çocukluk eğitimi ve bakımına ücretsiz olarak erişmesi gerektiği,
- Ücretli annelik (çocuk bakımı) izninin bitimiyle ücretsiz erken çocukluk eğitimi arasındaki zaman farkının en aza indirilmesi,
- Erken çocukluk eğitimi ve bakımı alanındaki öğretmenlerin her yaş grubunda lisans ve üzerinde eğitim almış olmaları,
- Nitelikli iş gücünün devamı için çalışanların düzenli olarak hizmet içi eğitim almaları gerektiği,
- Hizmet içi eğitimlerin özellikle lisans eğitimi almamış öğretmenler için telafi eğitimi olarak verilmesi,
- Üç yaş ve altındaki çocukların eğitiminde ve bakımında daha fazla nitelikli öğretmenin atanması öneri olarak çıkarılabilir.

